

OBSAH.

Předmluva

<u>Výchova ve starém Řecku</u>	7
Počátky theorie a učeních škol (J. Patočka)	10
Sokrates	16
Platon (J. Kopecký)	19
O vědecké výchově a metodě v akademii	20
O duši	27
Podobenství	34
O vědách, dialektice, výchově správců a správkyn	37
Cesta k moudrosti	47
O pravém poznání	48
Aristoteles (J. Kopecký)	51
Mravní ctnost, přirozenost a zvyk. Poměr ctnosti a jednání. Vznik ctnosti z ctnostného jednání. Podstata ctnosti. Duševní stav (habitus). Ctnost je středností. Určení středu	52
Obec a zákony slouží mravnému životu, jenž je cílem života v obci	59
O výchově v nejlepší obci. Pochybená výchova ve Spartě	63
Ctnosti obci potřebné. Přirozený postup při výchově dětí	66
Manželství a plození dítek. Péče o výchovu dětí	68
Výchova má být veřejná a společná	72
Různé názory o výchovném cíli. Mínění Aristotelovo	73
Učebné předměty a jejich cena	74
O pěstování tělocviku	75
Výchovná cena hudby. Cvičení v hudbě. Rozdíly v hudebních nástrojích. Tóniny a rytmy, jejich výchovný význam	77
Plutarch (J. Kopecký)	84
O výchově dětí.	
<u>Výchova římská</u>	87
Marcus Tullius Cicero (V. Bräuner)	89
O povinnostech. Chvála filosofie. O filosofickém přemítání.	
Marcus Fabius Quintilianus (J. Kopecký)	97
Úvod. Vyučování školní, ne soukromé. O nadání dětí. Jaký má být učitel. Jací mají být žáci.	
Marcus Aurelius (J. Kopecký)	105
Hovory k sobě samému.	
Sofronius Eusebius Hieronymus (F. Mikulica)	109
Dopis Létě.	

Sv. Augustin (V. Bräuner)	112
O pořádku. Má školní léta. Obrácení sv. Augustina.	
Sv. Tomáš Aquinský (V. Bräuner)	118
Zda může býti více posledních cílů jednoho člověka. Zda dobrota vůle závisí na rozumu. Zda může rozum býti podnětem ctnosti.	
Johannes Duns Scotus (F. Mikulica)	124
Duns Scotus podle Drtinova „Úvodu do filosofie“.	
Desiderius Erasmus Rotterdamský (J. Kopecký)	126
Mluví bláznovství. O způsobu vzdělávání žáků. O uhlazenosti dětských mravů.	
Filip Melanchthon	132
<u>François Rabelais</u> (F. Mikulica)	134
Čím se řídili Thelémité ve svém způsobě života.	
Školství řádu jezuitského	137
Z pokynů pro profesory vyšších fakult. Fysika. Matematika. (Z latiny přel. J. Kopecký).	
Baco Verulamský	141
Idoly.	
<u>Jan Amos Komenský</u>	152
Poutník mezi učenými. Poutník přišel mezi filosofy. Mezi gramatiky. Mezi rétoriky	155
Ianua lin guarum reserata	159
O jakostech věcí	163
Předmluva ke spisu Orbis sensualium pictus	164
Orbis sensualium pictus	169
Metoda jazyků	180
Předmluva k akademiím evropským	181
Obecná učitelům připomenutí. Že školy napraveny býti mohou a mají. Že cvičení lidí v mladosti nejlepší jest. Že do škol všecka mládež obracina býti má. Že pořádek učení přirozený býti musí. Mysl zdravá ve zdravém těle. Přirození sobě hotoví materií dřív nežli formovati začíná.	
O kázni škol	184
Čemu se učiti ve škole mateřské. Jak v činech a pracech cvičeny mají býti dítky	205
Na světě mezi lidmi je přemnoho zbytečností, lopocení a klamů	210
<u>John Locke</u>	212
Úvod k „Několika myšlenkám o vychování“. Ukázky	213

<u>Jean Jacques Rousseau</u>	229
Předmluva k Emilovi. První aforismy	230
Vyznání víry vikáře savojského	235
Další aforismy z Rousseauova Emila	239
Obecné osvětlení. O Platonově výchově	241
<u>Immanuel Kant</u>	243
O povinnosti. Idea výchovy	244
Heinrich Pestalozzi	249
Něco k vysvětlení způsobu výchovy mého chlapce	250
Lienhard a Gertruda. Jak učí Gertruda své děti	253
<u>Johann Friedrich Herbart</u>	256
Názor je vychovatelný	258
Myšlenky k pedagogickému učebnímu plánu pro vyšší studie	261
Základní statiky ducha	265
O vychovatelnosti	267
Základy pedagogiky. Praktická filosofie — základ pedagogiky	268
Psychologie — základ pedagogiky	269
Přehled obecné pedagogiky podle věků	271
Od čtvrtého do osmého roku	272
O vyučování a jeho poměru k ovládnutí dětí a kázní	273
Podmínky mnohostrannosti	275
Podmínky zájmu	276
<u>Friedrich W. Fröbel</u>	278
Dítě	278
Auguste Comte	282
Nové náboženství	283
Alexander Bain	288
Účel vědy vychovatelské. Výměr výchovy	288
O umělecké výchově	294
Herbert Spencer	301
Obsah vědy mravní	303
Které vědění má cenu největší	309
John Ruskin (J. Uždil)	324
Duchovní tvůrčí síla, záhada života a umění žítí	325
Výklady o umění	326
Poměr umění k náboženství	327
Poměr umění k mravnosti	330
Poměr umění k užitečnosti	333

<u>Konstantin Dimitrijevič Ušinskij</u>	. 336
O národnosti v obecné výchově	. 337
Základy a rozvoj charakteru	. 341
Práce ve svém psychickém a výchovatelelském významu	. 344
Rodné slovo	. 348
<u>Gustav Adolf Lindner</u>	. 354
Předmluva k Encyklopedii vychovatelství	. 354
Vývoj duševní, progresivní pedagogika	. 357
Zkušební dušeslovi	. 359
Prameny psychologie zkušební	. 361
O metodě empirické psychologie	. 362
Vybavování představ	. 365
Zvláštní zákony o vybavování	. 367
Forma vyučovací	. 369
O metodě	. 370
Schema analytického a syntetického postupu vyučovacího	. 371
Požadavky učební metody	. 373
Nemoci duševní. Sen jakožto obraz choroby duševní	. 376
Psychologické porušeniny za zdravého žití duševního	. 378
<u>L. N. Tolstoj</u>	. 380
Všeobecné poznámky pro učitele	. 381
O vzdělání lidu	. 385
O metodách vyučování čtení	. 389
Pokrok a výměr vzdělání	. 391
Jasnopoljanská škola	. 395

